

Verslag vergadering Cliëntenraad 20 april 2023

Donderdag 20 april 2023, 09:00 – 11:00 uur (Lekkerkerk)

Leden

Ziad Attalla
Yoni ten Brink
Marijke Droogendijk
Jessica Blaak

Belangstellende

T.W. (uit privacyoverwegingen is de naam afgekort)

Afmelding

Marwan Khrata

Gasten

Karin Lambregtse (Teamleider Advies Sociaal Domein)
Frieda Maring (beleidsmedewerker)
Aad Kommenée (beleidsmedewerker)

Voorzitter

Tertia Hulst

Ambtelijk secretaris

Annelies Scheepens

1 Welkom

De voorzitter heet in het bijzonder de belangstellende en de gasten van harte welkom.

2 Vaststelling van de agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3 Presentatie 'Van controle naar vertrouwen' en bespreking van de voorbeelden

De leden van de Cliëntenraad hebben goede voorbeelden verzameld uit de eigen gemeente en andere gemeenten die laten zien dat er ruimte is binnen de Participatiewet om uit te gaan van vertrouwen in plaats van controle. Dit vindt de Cliëntenraad belangrijk omdat dit ruimte geeft om elkaar te leren kennen en gezamenlijk naar passende kansen te zoeken. Vaak is dit een efficiënte werkwijze met de grootste kans op succes, wat ook in het belang van de gemeente is.

Daarnaast is er vaak meer mogelijk dan dat mensen weten. Bekendheid geven aan de regelingen blijft belangrijk. Ook wil de Cliëntenraad daar goede voorbeelden, ook uit de eigen gemeente, van laten zien.

Als recent voorbeeld geeft de voorzitter een voorbeeld uit de praktijk. Een lid van de Cliëntenraad heeft aangegeven dat het overleggen van een identiteitsbewijs voor de aanvraag van de meerkostentoeslag voor chronisch zieken mogelijk dubbelop is vanwege het inloggen met Digid. De gemeente wil dit veranderen, zodat een identiteitsbewijs niet meer nodig is en checkt dit voor de zekerheid bij de accountant. De gemeente gaat beoordelen of dit bij andere regelingen, zoals kinderbijslag, ook op deze manier kan.

De voorzitter vindt dit een mooi voorbeeld hoe kritisch kan worden beoordeeld of 'controle' nodig is en waar dit in kleine stapjes kan worden losgelaten.

Hierover heeft de Cliëntenraad de volgende, andere voorbeelden verzameld.

Voorbeelden uit de Krimpenerwaard

Een lid van de Cliëntenraad is actief in een landelijk netwerk en vindt dat het in de Krimpenerwaard best goed geregeld is, vergeleken met andere gemeenten. Dat blijkt ook uit een overzicht van Kernkracht die geïnventariseerd heeft welke minimaregelingen gemeenten in Midden-Holland hebben.

Zelf geeft ze een voorbeeld van iemand die vanwege een langdurige opname, die gevolgen had voor haar bijstand, waardoor ze haar vaste lasten niet meer kon betalen, terwijl ze meerkosten had. In overleg met de gemeente is dit aangepast. Ook voor andere mensen in deze situatie is dit gewijzigd.

Ook heeft het lid van de Cliëntenraad met succes gevraagd of de kosten voor een vergunning voor een gehandicapten parkeerplaats vooraf in plaats van achteraf kan worden geregeld. De betaling hoeft niet meer te worden voorgeschoten, maar wordt onder voorwaarden betaald uit de bijzondere bijstand. Dit is prettiger voor de betrokkene en efficiënter voor de gemeente.

(Bijzondere) bijstand

Uit promotieonderzoek in de gemeente Nijmegen blijkt dat vertrouwen beter is voor kwetsbare mensen. Verder laten experimenten in diverse gemeenten zien dat controle niet leidt tot meer uitstroom uit de bijstand.

Zeker 56 gemeenten helpen bijstandsgerechtigden deeltijdondernemingen op te starten zonder dat dit gevolgen heeft voor hun uitkering.

In Amsterdam zijn er ruimere bijverdienmogelijkheden zonder financiële consequenties. En in Tilburg kun je proefsamenwonen zonder bang te zijn dat dit gevolgen heeft voor de uitkering.

Vanaf 1 januari 2024 komt de kostendelersnorm te vervallen, een ontwikkeling waar de gemeente Rotterdam op vooruit loopt door deze eerder los te laten.

Schuldhelpverlening

De Cliëntenraad vindt Jongerenperspectief een goed project om jongeren met schulden en andere problematiek begeleiding te bieden.

Dat de gemeente Amsterdam als schuldeiser mensen met schulden tegemoet komt, wordt ook gezien als een goed voorbeeld.

Dat de gemeente Utrecht de mogelijkheid biedt om vrijwillig het beheer van je bankrekening over te nemen, wordt ook positief beoordeeld.

Ook het aanbieden van een cursus budgetbeheer, zoals de gemeente Helmond, kan mensen verder helpen.

Vanuit de gemeente is de ervaring dat het nauw luistert om dit soort ondersteuning aan te bieden zonder dat het betuttelend overkomt. De Cliëntenraad geeft aan dat het de manier is waarop het wordt gebracht, bijvoorbeeld door mensen zelf de keuze te geven of ze gebruik

maken van een regeling. Als het gaat om de uitgaven aan boodschappen werkt het beter om een overzicht te geven in plaats van adviezen over hoeveel je eraan kunt uitgeven. Belangrijk is om de term 'moeten' te vermijden. Ook kan de gemeente faciliteren dat mensen van elkaar leren.

Voorkom misverstanden door overzicht, duidelijkheid en hulp

Een goede manier om mensen te informeren over hun mogelijkheden is het aanbieden van de tool Berekenuwrecht, waarmee mensen in de Krimpenerwaard zelf inzicht krijgen ~~in van~~ in van regelingen waarop ze een beroep kunnen doen. Er blijft een groep over van circa 20 procent die niet voldoende heeft aan deze online- informatie en (andere) hulp nodig heeft.

Een bijzondere groep die aandacht vraagt zijn nieuwkomers. Zeker als zij de taal niet goed spreken is het belangrijk om met hen in gesprek te gaan en aan te sluiten bij hun mogelijkheden voor vrijwilligerswerk, opleiding, stage, etc. Als werk niet goed past bij de situatie is het belangrijk om af te spreken dat het tijdelijk is en dat je in gesprek blijft.

Het helpt nieuwkomers als zij hun ervaringen kunnen delen in hun eigen taal om andere nieuwkomers op weg te helpen (inzet van ervaringsdeskundigen). Belangrijk is dat de gemeente dit faciliteert. Met een passende baan is de kans op een succesvolle uitstroom veel groter.

Nieuwkomers hebben veel mogelijkheden, maar ze weten vaak niet de juiste weg. Dan is het belangrijk om niet de nadruk te leggen op 'je moet een baan vinden', maar op hoe je dat doet. Als je in een 'broodbaan' zit dan krijg je niet meer vanzelfsprekend hulp. Dan kan het zijn dat je 'vergeten wordt'.

Werkcafé

Een coördinator van het Werkcafé heeft de Cliëntenraad inzicht gegeven in de mogelijkheden van het Werkcafé, ook voor de leden zelf. Voor een lid was het aanleiding om op de locatie in Bergambacht in gesprek te gaan over een cursus. Aangegeven was dat als een opleiding mogelijk is, dit geen verplichting geeft om te gaan werken. Toch werd de betrokkene terugverwezen naar het UWV, vanwege de beperkte inzetbaarheid.

De conclusie van de Cliëntenraad is dat het Werkcafé een mooi initiatief is en er nog verbeteringen mogelijk zijn.

De Cliëntenraad pleit ook voor meer mogelijkheden voor kinderopvang, bijvoorbeeld als je in de avonduren (bijvoorbeeld in de zorg) wilt werken. Hierover wil de Cliëntenraad op termijn in gesprek met de coördinator kinderopvang die onlangs bij de gemeente is aangesteld.

De Cliëntenraad vraagt of de gemeente de eventuele invoering van een Rotterdampas heeft overwogen. Een aantal jaar geleden is besloten om deze niet in te voeren, omdat de Krimpenerwaard een tussenliggend gebied was van de regio's waar deze pas gebruikt kon worden. Inmiddels maken bijvoorbeeld Gouda, Waddinxveen en de Hoeksche Waard er ook gebruik van, wat aanleiding geeft om opnieuw een eventuele invoering te overwegen. Het gratis aanbieden kan een onderdeel zijn van de herijking van het minimabeleid, maar dan moet ook beoordeeld worden of andere regelingen nog wel nodig zijn.

Een mogelijke, volgende stap

De mogelijkheid van het automatisch betalen van de individuele inkomenstoelage brengt de Cliëntenraad naar voren als een mogelijke volgende stap. Als bekend is dat de situatie niet zal veranderen dan kan de gemeente overwegen het jaarlijks aanvragen van deze inkomenstoelage los te laten, vindt de Cliëntenraad. Dat is ook in het belang van de gemeente, omdat automatisch toekennen leidt tot minder aanvragen, waardoor er meer tijd is om mensen te zien en te spreken.

Herziening minimabeleid

De gemeente geeft aan dat aanpassingen van het minimabeleid, waarover op 15 juni zal worden gesproken met de Cliëntenraad, eerst moeten worden vastgesteld, voordat de aanvraagprocedures bijgesteld worden waar nodig. Dan is duidelijk wat er mogelijk is aan verbeteringen.

Vorig jaar heeft de gemeenteraad besloten om het minimabeleid te herzien. Op dit moment worden de resultaten van een onderzoek afgewacht dat inzicht geeft in bijvoorbeeld de inkomenssituatie van inwoners per kern en de samenstelling van de huishoudens (kinderen, ouderen, etc.). Inwoners met een inkomen tot 140 procent van de bijstandsnorm vallen onder dit onderzoek.

Op basis van de uitkomsten gaat de gemeente ook met de Cliëntenraad in gesprek over het huidige minimabeleid en wat er anders kan.

Het is bijvoorbeeld mogelijk om te beslissen of er een vervolg wordt gegeven aan het gratis verstrekken van de Arriva-pas voor ouderen, of dat hier een andere regeling voor in de plaats komt.

Parttime-ondernemerschap

De gemeente is in gesprek met een regionaal bureau zelfstandigen over parttime-ondernemerschap. De Krimpenerwaard lift mee met de ervaringen in Rotterdam Als het daar goed loopt, gaat de gemeente hun werkwijze wellicht overnemen. Consulente winnen advies in bij het regionale bureau bij parttime-ondernemen in de bijstand. Deze samenwerking helpt om goed door te kunnen verwijzen.

Vanuit de gemeente wordt aangegeven dat de voorbeelden en de ervaringen een genuanceerder beeld geven van de praktijk. Het geeft aan waar het wringt en wat beter kan.

4 Profiel nieuwe burgemeester

De Cliëntenraad is gevraagd om mee te denken voor een profiel voor de nieuwe burgemeester. Belangrijke eigenschappen vindt de Cliëntenraad de bereikbaarheid/ laagdrempeligheid, oog voor het persoonlijke/ aandacht voor de mens en weten wat er speelt. Annelies stelt een brief op en legt deze voor aan de Cliëntenraad en brengt deze onder de aandacht van de gemeente.

5 Terugkoppeling kwartaaloverleg met wethouder Pannekoek

De wethouder heeft de presentatie over de goede voorbeelden ontvangen. Hij is geïnteresseerd en wil graag op de hoogte blijven.

Landelijk is onduidelijkheid is of de energietoelage beschikbaar blijft. De gemeente mag deze toeslag niet vooruit betalen.

De wethouder maakt zich niet zozeer zorgen over nieuwe inburgeringswet, maar over mensen die tussen wal en schip vallen, omdat ze niet (meer) onder een regeling vallen. Hij wil hun situatie proberen te verbeteren.

Tot slot wordt er ingezet op ander soort consultants, zodat er meer aandacht komt voor mensen die met een steuntje in de rug aan het werk kunnen.

6 Verslag

Het verslag wordt vastgesteld.

7 Strategische agenda en resultatenlijst

Op de resultatenlijst wordt de reactie van de gemeente op het signaal rond de meerkosten chronisch zieken toegevoegd. Ook het delen van de goede voorbeelden wordt opgenomen. Tot slot zullen de berichten van de Cliëntenraad in Het Kontakt over o.a. de huurverlaging en het belang om de belastingdienst hierover op tijd te informeren, worden vermeld.

De coördinator van het Taalhuis zal gevraagd worden of zij in september bij het overleg kan aansluiten, samen met de Stichting Vluchtelingenwerk Krimpenerwaard.

8 Terugkoppeling Radenoverleg

Het Radenoverleg valt samen met de vergadering van de Cliëntenraad, waardoor er geen deelname mogelijk is. Dit wordt waargenomen door de Adviesraad Sociaal Domein. Dat geldt ook voor het overleg van 15 juni.

9 Kennismaking belangstellende

De Cliëntenraad en de belangstellende willen graag verder met elkaar samenwerken. De belangstellende zal dan ook worden voorgedragen aan het College voor de benoeming als nieuw lid.

Ook stemt de Cliëntenraad in met de voordracht van de voorzitter van de Cliëntenraad voor een tweede termijn.

In de verordening van de Cliëntenraad is opgenomen dat de leden niet voor een tweede termijn kunnen worden benoemd en de voorzitter wel. Dat is zo geregeld om zoveel mogelijk ervaringen mee te kunnen nemen als Cliëntenraad. De voorzitter vorm hierop een uitzondering omdat dit een onafhankelijke functie is.

Afgesproken wordt dat de verordening onder de aandacht van de leden wordt gebracht.

Tot slot wordt afgesproken dat een lid van de Cliëntenraad het Werkcafé gaat bezoeken.